

Aan het College van Burgemeester en wethouders
en de gemeenteraad van de Gemeente Amersfoort

Amersfoort, 3 november 2016

Betreft: Ongevraagd advies van de BACK over de situatie omtrent De WAR

Geachte Burgemeester en wethouders, leden van de raad,

De Brede Adviesgroep Cultureel Klimaat ziet zich genoodzaakt om haar zorgen uit te spreken over een mogelijk verdwijnen van De WAR door de verkoop van het Warner-Jenkinson terrein aan een commerciële partij.

Door de keuze voor Rovase geeft het college voorrang aan woningbouw met horeca en enkele ateliers. De WAR heeft zich in de ogen van de adviescommissie de afgelopen tien jaar bewezen als broedplaats waar een innoverende ontmoeting tussen kunst, wetenschap en duurzaamheid een groeiende groep Amersfoorters bereikt en inspireert. Het feit dat een dergelijke organisatie zonder subsidie al die tijd op eigen kracht heeft kunnen renderen is redelijk uniek en verdient in de ogen van de BACK alle lof. Het zou de BACK vanzelfsprekend lijken dat een stad als Amersfoort, met haar bestuurders voorop, een dergelijk initiatief koestert. De BACK ervaart het dan ook als een zeer onwenselijke verarming wanneer een broedplaats als De WAR moet plaats maken voor nieuwe woningen. De gebieden waarop De WAR zich manifesteert zijn essentieel voor een stad die een goed vestigingsklimaat wil en die duurzaamheid nu heeft uitgeroepen tot een speerpunt.

In de beoordeling signaleert de beoordelingscommissie op het aspect van diversiteit en waardecreatie als pluspunt dat De WAR "...een bijzonder en waardevol milieu voor het culturele klimaat, maar ook voor de economie en vrijetijdsbesteding..." biedt, er "ruimte voor experimenten en vernieuwing" is, en "aandacht voor kwetsbare bewoners". Ook wordt vermeld dat: "...de invulling van het gebied ontstaat van onderop, dit past bij de kracht van de stad." Toch lijken deze voor een stad ongelooflijk waardevolle aspecten nauwelijks gewicht in de schaal te leggen in de uiteindelijke beoordeling. De twijfel over voldoende draagkracht wordt op dit moment naar de mening van de BACK overtuigend gepareerd middels talloze acties en steunbetuigingen van bewoners en partijen tot ver buiten Amersfoort. Dit terwijl een zo succesvolle crowdfunding-actie als die van De WAR wellicht al voldoende voor zich had kunnen spreken.

Met het verdwijnen van De WAR verliest Amersfoort een innovatieve broedplaats waar creativiteit, kunst, techniek en duurzaamheid door een grote groep makers en denkers in uiteenlopende projecten en dwarsverbanden worden onderzocht, vormgegeven, gerealiseerd en gepresenteerd. We verliezen het Fablab, het Transitielab met oa. het Repair Café, Studium Generale Amersfoort en een kleine, toegankelijke theaterzaal met een unieke programmering. Het kunstenaarscollectief Spullenmannen verliest haar uitvalsbasis, vele makers, wetenschappers, veranderaars en initiatiefnemers verliezen een plek om uit te vinden, te ontdekken, bouwen, samenwerken, groeien en presenteren.

Een verkoop van het pand aan de WAR levert de gemeente op korte termijn wellicht niet de hoogste prijs op, maar investeringen in cultuur zijn zeker niet alleen culturele maar ook maatschappelijke en economische investeringen. Culturele broedplaatsen als de WAR zijn niet alleen onmisbaar voor het culturele ecosysteem van een stad, maar dragen ook in hoge mate bij aan gebiedsontwikkeling. Dat zien we bijvoorbeeld in Amsterdam Noord, en bij Strijp-S in Eindhoven. Daar heeft de creatieve sector in belangrijke mate bijgedragen aan de uitstraling en enorme aantrekkingskracht van deze gebieden, en daarmee ook aan de economische waarde van de grond (het zou mede gezien deze voorbeelden in andere gemeenten een reden zijn om nog meer ruimte te geven aan andere partijen binnen de creatieve industrie op een locatie zoals hier in Amersfoort).

De BACK zou Burgemeester en wethouders met klem willen adviseren om ook dat wat van onmeetbare waarde is in deze selectieprocedure mee te wegen, zich gedegen te verdiepen in wat Amersfoort kwijtraakt wanneer De WAR verdwijnt en met oog voor wat zich in de samenleving afspeelt een en ander te heroverwegen.

Met vriendelijke groet,

De leden van de Brede Adviesraad Cultureel Klimaat,
Florens Booij, Johan Buurke, Marco van Es, Barbara Groeneveld, Irene de Jong, Astrid Ritskes en Evelien Wouters